

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2019, declarat de avocata Bodean Ina în numele inculpatului

***Papanga Edgar**, născut la
XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX, bd. XXXXX,
XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 10.01.2018 - 27.04.2018,
instanța de apel: 06.06.2018 - 30.10.2018,
instanța de recurs: 08.02.2019 - 13.03.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei mun. Chișinău din 20 martie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Papanaga Edgar a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de *probă* de 1 an.

Cererea acuzatorului de stat privind compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1680 lei pentru efectuarea raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din 09.11.2018, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că, la 08.10.2018, Papanaga Ed. a fost găsit sub influența substanțelor narcotice în domiciliul său din mun. XXXXX, bd. XXXXX, iar lângă aragaz organele poliție au ridicat o hârtie în care se afla masă vegetală mărunțită cu miros specific, conform raportului de expertiză nr. 4761 din 09.11.2018, reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, cu masa totală de 2,684 grame.

Conform informației prezentate de IMSP Dispensarul Republican de Narcologie cu nr. XXXXX din 18.04.2017 substanța MDMA(N)-2201 reprezintă analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, inclusă în Tabelul 1, Lista 2 aprobate prin Hotărâre Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004.

Potrivit listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 (poziția 187) cantitățile substanțelor nominalizate constituie proporții deosebit de mari.

Instanța a reținut că inculpatul, până la începerea cercetării judecătorești, recunoscând în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, recunoscând vina, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cereri scrise personal, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște integral și asupra cărora nu are obiecții.

Astfel, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 217 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor și analoagelor acestora fără scop de înstrăinare și anume păstrarea ilegală a analoagelor drogurilor, fără scop de înstrăinare, săvârșită în proporții deosebit de mari.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 70 alin. (3/1), 75 alin. (2) Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

La fel, instanța a reținut că, conform art. 34 alin. (3) Legea cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico - științifice și medico-legale nr. 1086-XIV din 23.06.2000, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt achitate din bugetul de stat, cu excepția cazurilor când aceasta se solicită de către părțile la caz.

Cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat pentru efectuarea, raportului de expertiză, sunt cheltuieli de efectuare a urmării penale, cheltuieli ce sunt, astfel, trecute contul statului.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Mîndrescu Maria, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie obligat să achite cheltuielile judiciare în sumă totală de 1680 lei.

Recurentul a invocat că, în cazul recunoașterii inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, acesta fiind motiv de nereabilitare, ultimul formează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat.

Instanța încălcând prevederile art. 229 Codul de procedură penală, a refuzat casarea cheltuielilor judiciare suportate de stat la efectuarea expertizei.

Ori, conform prevederilor art. 229 Codul de procedură penală - cheltuielile judiciare sunt suportate de către condamnat, instanța având posibilitatea de a obliga pe ultimul să recupereze cheltuielile judiciare.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2019, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

De la inculpatul Papanaga Edgar s-a încasat în beneficiul statului suma de 1680 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare legate de efectuarea expertizei judiciare dispusă în cauză.

Celelalte dispoziții ale sentinței atacate au fost menținute.

Instanța de apel a statuat că, conform practicii judiciare, în asemenea cazuri, prin interpretarea judiciară a prevederilor articolelor 143, 227 și 229 Cod procedură penală,

cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare urmează a fi suportate de inculpat.

În context, se evidențiază că inculpatul a declarat instanței că este de acord să achite cheltuielile judiciare, în mărimea și în sensul cererii înaintate de procuror.

Astfel, urmează de încasat de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 09.11.2018.

5. Avocata Bodean Ina a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

Recurenta a invocat că, prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală stipulează că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile privind efectuarea constatărilor și expertizelor judiciare în prezenta cauză, nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare care urmează a fi achitate de către inculpat.

Alocarea de stat se efectuează doar în conformitate cu art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, care prevede că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Astfel, cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal, se trec în contul statului, or, acestea sunt cheltuieli suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Totodată, dispoziția art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală enunță că instanța judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

În contextul dat, se deduce că norma indicată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, acordând instanței posibilitatea de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, luând în calcul circumstanțele cauzei.

În speță, raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1/R4761 din 09.11.2018, prin care s-a determinat categoria și cantitatea substanței depistate asupra inculpatului a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sânt puse în sarcina părții acuzării.

Din aceste raționamente, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării i expertizei chimico-criminalistice, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat, instanța de fond statuând întemeiat, că încasarea lor urmează a fi trecute în contul statului.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță,

inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală.

Ori, conform art. 227 alin. (2) pct. 5) și alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

În același timp, potrivit art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată este obligată să soluționeze cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Conform art. 229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Astfel, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale, prevăzute de normele enunțate supra, a statuat că, inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, iar pentru a stabili acest fapt a fost necesară efectuarea unor expertize specializate, costul cărora este justificat și probat, acestea urmând a fi încasate din contul inculpatului în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare, nefiind constatate temeiuri pentru a-l elibera de plata lor.

Mai mult, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl

propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Bodean Ina, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2019, în privința inculpatului Papanga Edgar, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 martie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun